

powiatowe

GAZETA POWIATU RADZIEJOWSKIEGO

ISSN 1642-5819

„Nadzieja przychodzi do człowieka wraz z drugim człowiekiem”

Dante Alighieri

„Każdemu, kto tonie należy podać rękę”

Irena Sendlerowa

SOLIDARNI Z UKRAINĄ

**„Nie zatwardzajmy serc, gdy słyszymy krzyk biednych.
Starajmy się usłyszeć to wołanie. Starajmy się tak postępować
i tak żyć, by nikomu w naszej Ojczyźnie
nie brakło dachu nad głową i chleba na stole,
by nikt nie czuł się samotny, pozostawiony bez opieki”**

Jan Paweł II

Powiat organizuje pomoc dla Ukrainy

W związku z trwającą agresją Rosji na Ukrainę tysiące ludzi zostało zmuszonych do zostawienia dobytku swojego życia i opuszczenia swojego kraju. Osoby te masowo migrują do Polski, gdzie potrzebują dachu nad głową. W naszym powiecie istnieje punkt, w którym się zatrzymują. Rozmawiamy ze starostą radziejowskim Jarosławem Kołtuniakiem o dotychczasowych działaniach powiatu na rzecz pomocy uchodźcom.

Marta Tomaszewska: Jak w powiecie radziejowskim wygląda zarządzanie pomocą dla uchodźców?

Jarosław Kołtuniak: Każda pomoc, która ma być skuteczna i sensowna musi być skoordynowana i przemyślana. Starosta jest odpowiedzialny za koordynację tych działań pomocowych związanych z Ukrainą z upoważnienia wojewody. Staramy się robić wszystko, żeby pomóc poszkodowanym obywatelom Ukrainy w trakcie trwającej wojny. Zdajemy sobie sprawę, że to pomoc na długi czas, dlatego chcemy wszystko zorganizować jak najlepiej. Pomoc musimy nieść mądrze i ostrożnie. Musimy mieć świadomość, że będzie ona miała charakter długofalowy. Wspieramy ich w sposób rzeczowy i bar-

Jarosław Kołtuniak

dzo konkretny, ale trzeba ich wspierać również duchowo. Wojna zmienia wszystko, przewraca życie ludzi do góry nogami, pozbawia ich godnego życia, komplikuje ich plany oraz pozbawia marzeń. My utworzyliśmy już punkt pomocowy w Zakładzie Aktywności Zawodowej przy ulicy Kościuszki 58 w Radziejowie. Jest oficjalnym punktem przyjmowania uchodźców. Znajduje się tam teraz 28 obywateli Ukrainy. Zostali zakwaterowani w hotelu, a posiłki przygotowuje im restauracja ZAZ-u. Wiem też, że mieszkańcy naszego powiatu przyjmują ich do prywatnych domów, za co serdecznie dziękuję. Prowadzimy punkty zbiórki na rzecz pomocy Ukrainie, do których można dostarczać rzeczy z opublikowanych list produktów najbardziej potrzebnych.

M.T.: Ilu uchodźców znajduje się na terenie naszego powiatu?

J.K.: W tej chwili nie mogę powiedzieć, ile u nas faktycznie znajduje się uchodźców, ponieważ wiele ludzi sprowadziło ich do Polski na własną rękę. Proszę, by pamiętać, że zgłaszać fakt przyjęcia obywateli Ukrainy pod swój dach. Można to uczynić poprzez kontakt ze swoim urzędem gminy. Pracownicy urzędów gmin na pewno będą w stanie odpowiedzieć na wszystkie pytania. Powiatowym koordynatorem pomocy Ukrainie jest Małgorzata Chłodzińska, sekretarz powiatu radziejowskiego. Można się z nią skontaktować pod numerem: **604 348 727**. Wszyscy uchodźcy z Ukrainy powinni zgłosić się do urzędu gminy w celu uzyskania numeru PESEL. Tylko on gwarantuje wszelkie uprawnienia, które można uzyskać przebywając na terenie naszego kraju w związku ze statusem uchodźcy.

M.T.: Gdzie mieszkańcy powiatu mogą przekazywać przedmioty z opublikowanych list najważniejszych rzeczy?

J.K.: Jak już wspominałem, zbiórki rzeczy i żywności dla Ukrainy powinny być skoordynowane. Proszę, by dostarczać najważniejsze rzeczy do przygotowanych punktów zbiórki w gminach. Dary, które zostaną zebrane przez punkty gminne, zasilą główny powiatowy magazyn, znajdujący się przy ulicy Kościuszki w Radziejowie. Stamtąd wszystkie te akcesoria, żywność zostaną przewiezione do magazynu wojewódzkiego, dalej do magazynów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, znajdujących się bezpośrednio przy granicy. Tak samo jest z noclegiem. Jeśli ktoś chciałby przyjąć obywateli Ukrainy do swojego domu, prosimy kierować się bezpośrednio do

swojej gminy. Mam prośbę, by korzystać z list najważniejszych rzeczy, które są na bieżąco aktualizowane i publikowane na stronach internetowych gmin, również na stronie powiatu. Aby darować rzeczy, których Ukraina potrzebuje.

Na szczęście nie musimy obawiać się o ofiarność ludzi, bo ta ofiarność już jest widoczna na każdym kroku. Wszyscy chcemy pomóc skutecznie i jak najbardziej ofiarnie. Zaznaczmy też, że niedługo będziemy kończyć zbiórki dla uchodźców na granicy i zapewne trzeba będzie skoncentrować się na pomocy dla tych osób, które już zamieszkują powiat radziejowski Rodziny, które przyjęły uchodźców pod swój dach, również będą potrzebowały pomocy.

M.T.: Można powiedzieć, że mieszkańcy naszego powiatu zdali test z humanitarności i szlachetności.

J.K.: Oczywiście. Bardzo dziękuję za każdą pomoc i wsparcie wszystkim ludziom, którzy z dobrej woli angażują się w działania pomocowe, w transport uchodźców z granicy polsko-ukraińskiej, tym którzy dostarczają produkty i środki pierwszej potrzeby dla potrzebujących. Chcę podziękować wójtom i burmistrzom gmin naszego powiatu, którzy również włączają się w pomoc. Wiem, że mieszkańcy powiatu radziejowskiego mają wielkie serca, a warto pomagać, bo dobro wraca. Zapewniam, że żaden uchodźca, który dotrze do naszego powiatu nie zostanie bez pomocy i dachu nad głową. Na bieżąco na naszej stronie internetowej będziemy podawali informacje jak i komu pomagać. Proszę o ciągłą i rozsądną pomoc. Jeszcze raz bardzo wam wszystkim dziękuję.

M.T.: Od dawna trwa w Internecie dezinformacja medialna rozpowszechniana przez Rosję. Na co powinniśmy zwracać szczególną uwagę?

J.K.: W Internecie czyha na nas mnóstwo zagrożeń i do każdej wiadomości, którą czytamy, trzeba podejść krytycznie, a najlepiej sprawdzić ją w takich źródłach, które są wiarygodne i starać się ją zweryfikować. Przede wszystkim trzeba zachować podstawową ostrożność. Nie tylko w sytuacji, która obecnie się rozgrywa, tylko zawsze. Musimy również rozważnie korzystać z mediów społecznościowych, ponieważ znajduje się tam wiele nieprawdziwych informacji, dotyczących m.in. przyjazdów uchodźców. Nie możemy dać się zwieść dezinformacji.

M.T.: Czy powiat przewiduje utworzenie w szkołach, dla których jest organem prowadzącym, klas dla ukraińskich dzieci?

J.K.: Bez wątpienia należy się zastanowić nad taką ewentualnością, ale na razie w skali kraju. Nikt nie wie ile czasu potrwa jeszcze agresja Rosji na Ukrainę. Na tę chwilę nie jestem w stanie powiedzieć, czy miałyby to być oddzielne klasy, czy trzeba będzie się starać integrować ukraińskie dzieci z naszymi. Decyzja o tym zapewne zapadnie na wyższym szczeblu. Trzeba mieć na uwadze komfort wszystkich dzieci, żeby czuły się w naszych placówkach pewnie i bezpiecznie. Chciałbym, żeby problem z kształceniem dzieci, które musiały uciekać ze swojego kraju został rozwiązany przede wszystkim mądrze. Jeśli zapadną konkretne decyzje i nadejdzie potrzeba, by utworzyć takie klasy, my zrobimy wszystko, co w naszej mocy, żeby pomóc.

M.T.: Planuje Pan spotkanie z uchodźcami, z rodzinami, które ich przyjęły i z Ukraińcami, mieszkającymi u nas wcześniej?

J.K.: Utrzymujemy z tymi osobami kontakt na bieżąco, znamy ich potrzeby. Nie chcemy organizować z nimi specjalnego spotkania na forum publicznym, żeby nie dokładać im dodatkowego stresu. To osoby, które uciekają przed wojną i które mają za sobą traumatyczne doświadczenia. Zapewniam, że staramy się być jak najlepiej zorientowani i pomagać jak najszybciej.

Dziękuję za rozmowę.

Przyszłe przebudowy dróg powiatowych

W styczniowym numerze pisaliśmy o drogowych inwestycjach i działaniach Zarządu Dróg Powiatowych w Radziejowie, które zostały zrealizowane w zeszłym roku. W 2022 r. również planowane są przebudowy dróg, których zarządcą jest powiat radziejowski.

Samorząd powiatowy złożył wnioski o dofinansowanie z „Polskiego Ładu” na kilkanaście odcinków dróg w naszym powiecie. Na liście znajduje się m.in. wykonanie nawierzchni jezdni, chodnika, poboczy i oczyszczenie rowów drogi powiatowej nr 2827C Kaczewo–Bytów o długości 5777 mb. Wnioskowana kwota na tę drogę wynosi ok. 5 000 000 zł.

Planowany jest remont drogi Kruszwica–Dobre o długości 2680 mb. Tam wykonane zostanie poszerzenie jezdni wraz z nową nawierzchnią, oczyszczenie rowu oraz wyprofilowanie poboczy. Po-

wiat planuje także rozbudowę drogi powiatowej Radziejów–Bytów, w ramach której wykonana zostanie nowa geometria skrzyżowania wraz z chodnikami. Dodatkowo, Zarząd Dróg Powiatowych zamieścił we wniosku odcinki dróg: Pamiątka–Lubraniec (w miejscowości Bielki), Dobrze–Morzyce (Dobre Wieś) oraz Dobrze–Morzyce (w Kłonowie), Morzyce–Głuszyn (Brylewo), Radziejów–Pęcinińsk (w Starym Radziejowie Kol.), Biskupice–Byczyna (Kłonowo) i Byczyna–Bełszewo (Byczyna). Oprócz w/w dróg planowane są przebudowy dróg: Wójcin–Bycz (Kozy), Płowce–Witowo, Sędzin–Radziejów i Krzywosądz–Sęczkowo. Wniosek złożony jest na ok. 10 500 000 zł. O postępach prac i kolejnych planach przebudowy powiatowej infrastruktury drogowej będziemy Państwa informować w kolejnych numerach gazety.

Tekst: Marta Tomaszewska

Pomagajmy, ale rozważnie

15 marca przypada Światowy Dzień Praw Konsumenta. W Polsce obchodzony jest on oficjalnie od 2000, na świecie od 1983 roku. W obliczu wojny Ukraina potrzebuje pomocy. Chętnych do udzielenia wsparcia finansowego poszkodowanym w obliczu konfliktu ostrzegamy przed fałszywymi zbiórkami i próbami wyłudzenia pieniędzy.

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dotarła skarga konsumenta na podwójne przewalutowanie wpłaty na pomoc ukraińskim ofiarom rosyjskiej agresji wojskowej. Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające i wystąpił do pośredników płatności: spółki Pay Pal oraz właściciela serwisu Facebook – spółki Meta. Urząd sprawdzi, czy konsumenci są wystarczająco informowani o zasadach dokonywania płatności i przewalutowania.

Jeśli decydujemy się na wsparcie finansowe, to sprawdźmy dokładnie cel zbiórki i jej zasady. Przestrzegamy przed pochopnym przelewaniem pieniędzy na niezwyfikowane akcje charytatywne, ponieważ istnieje ryzyko, że mogą się pod nie podszywać oszuści. – *Apeluję do pośredników płatności, by konsument, który chce finansować pomoc dla uchodźców z Ukrainy, nie ponosił dodatkowych, nieuzasadnionych kosztów takiego działania* – mówi Tomasz Chróstny, prezes UOKiK.

Urząd cały czas sprawdza zasady po-

bierania płatności od osób, które chcą pomóc ukraińskim ofiarom rosyjskiej agresji wojskowej. Te działania mają związek ze skargą konsumenta, który, chcąc pomóc, wpłacił pieniądze na jedną ze zbiorok udostępnionych na portalu Facebook przez organizację charytatywną. Jak twierdzi, nie miał świadomości, że jego konto zostanie pomniejszone nie tylko o kwotę przekazaną w ramach zbiórki, ale także o koszt podwójnego przewalutowania tych środków: ze złotych na dolary, a następnie z dolarów na euro.

Wspierasz uchodźców z Ukrainy? Możesz zapewnić schronienie, wsparcie finansowe lub rzeczowe? Wejdź na stronę pomagamukrainie.gov.pl i zobacz, jak możesz pomóc.

- Weryfikuj zbiórki, czytaj regulaminy pośredników płatności.
- Nie klikaj w linki otrzymane sms-em, namawiające do wpłaty, nie ufaj wiadomościom e-mail rzekomo od obywateli Ukrainy, którzy proszą o przekaz pieniędzy.
- Wpłacaj pieniądze oficjalnie działającym organizacjom charytatywnym, a nie na indywidualne konta.

Pomoc dla konsumentów:

Infolinia konsumencka: tel. 801 440 220 lub 22 290 89 16,
e-mail: porady@dlakonsumentow.pl

Powiatowy rzecznik konsumentów przyjmuje osobiście od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-15:30 w pokoju nr 6 (parter) pod adresem: Starostwo Powiatowe w Radziejowie, ul. Kościuszki 17, 88-200 Radziejów, tel./fax: 54 285 30 18, wew. 128, e-mail: rzecznik@radziejow.pl.

Opracowała: Marta Tomaszewska

U·K·K
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Pomagaj świadomie

Jeżeli chcesz mieć pewność, że wspierasz wiarygodne zbiórki bądź inne formy pomocy, skorzystaj z portalu #PomagamUkrainie.

„Poeci – dzieciom”

Już po raz siódmy Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Radziejowie zorganizował Międzyszkolny Konkurs Recytatorski „Poeci – dzieciom”. Kolejny raz również patronem wydarzenia oraz fundatorem nagród był starosta radziejowski Jarosław Kołtuniak. W tym roku tematem przewodnim były „Bajczytanka Pani Hanki”, a uczestnicy recytowali wiersze Hanny Niewiadomskiej.

Młodzi recytatorzy w swoich artystycznych prezentacjach

Konkurs odbył się 1 marca w auli Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Łokietka w Radziejowie, a udział w nim brało trzydzieścioro troje dzieci ze szkół podstawowych z naszego powiatu,

ale także z Izby Kujawskiej. W tegorocznej komisji konkursowej zasiadały: Danuta Wielgosz – przewodnicząca, Wioletta Nenczak oraz Magdalena Bugalska. Jury przyznało nagrody i wyróżnienia w dwóch kategoriach wiekowych. W kategorii dzieci klas I–IV zwyciężył **Piotr Andrzejewski** ze Szkoły Podstawowej w Izby Kujawskiej, II miejsce zajął **Wojciech Gulańczyk**, a III – **Radosław Rosiński** (obaj ze Szkoły Podstawowej w Płowcach). Wyróżnienie otrzymała **Martyna Kania** ze Szkoły Podstawowej w Byczynie. **Gabriel Jałozzyński** (Szkoła Podstawowa w Osiecinach) został zwycięzcą w II kategorii – dzieci V–VIII. Na drugim miejscu znalazł się **Grzegorz Michalak** z SOSW w Radziejowie, na trzecim **Zuzanna Domańska** ze Szkoły Podstawowej w Pocierninie. Wyróżnienie jury postanowiło przyznać **Gracjanowi Popowskiemu** z radziejowskiego ośrodka. Oprócz głównych nagród dzieci co roku otrzymują dyplomy oraz prezenty za udział w konkursie, które wręczane są bezpośrednio po recytacji.

W organizację konkursu zaangażowane były wychowawczynie naszego SOSW: Lidia Kubiak, Ewa Lewandowska, Małgorzata Kapeleńska i Danuta Urbańska oraz Karolina Malec. Upominki dla gości i jury przygotowali podopieczni ośrodka, działający w kole garncarskim pod kierunkiem Danuty Ozdowskiej i Pauliny Kosteckiej. Na uwagę zasługuje fakt, że nadal jest to jedyny taki konkurs recytatorski dla dzieci z niepełnosprawnościami w naszej okolicy. Dziękujemy za zaproszenie, wszystkim dzieciom serdecznie gratulujemy i mamy nadzieję, że zobaczymy się również za rok!

Tekst/Foto: Marta Tomaszewska

Nasze drzwi są otwarte!

Zespół Szkół RCKU w Przemystce 9 marca gościł ósmoklasistów z Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie. Dla gości przygotowano wiele atrakcji. Uczniowie mieli okazję zapoznać się z ofertą szkoły na kierunku hotelarskim i gastronomicznym oraz zwiedzić pracownię.

Maja Kujawa, Julia Lasota i Wojtek Warszński opowiedzieli o praktykach w Irlandii i Szwecji. Podczas spotkania uczniowie mogli skorzystać z usług kosmetycznych (zabiegi na dłonie, makijaż) oraz gastronomicznych (przygotowywanie drinków, dekoracje kawą, wypiek gofrów). Podczas spotkania odbył się również pokaz mody hotelowej i gastronomicznej, przygotowanej przez uczniów klas żywieniowych i hotelarskich. Na każdego gościa czekał słodki poczęstunek oraz drobny upominek.

Była to doskonała okazja do poznania się z nauczycielami oraz uczniami szkoły. Dziękujemy za tak liczne przybycie. Do zobaczenia we wrześniu.

Tekst/Foto: ZS RCKU w Przemystce

Uczniowie technikum hotelarskiego

Tłusty czwartek w Izbie Regionalnej

Grażyna Izydorczyk i Mirosława Rosińska podczas pracy

Towarzystwo Miłośników Kujaw w Radziejowie to stowarzyszenie, które promuje nasz powiat, a także region poprzez różnego rodzaju konkursy i przedsięwzięcia. W Tłusty Czwartek, 24 lutego, panie z TMK w Izbie Regionalnej upiekły pączki i chruściki według staropolskiego przepisu. Fotorelacja z tego wydarzenia znajduje się na stronie internetowej powiatu: www.radziejow.pl.

Przepis na chruściki: 8 żółtek, 8 dag masła, 1 łyżka spirytusu, 25 dag mąki, pół szklanki gęstej śmietany. Wszystkie składniki łączymy i dobrze zagniatamy. W międzyczasie tłuczemy ciasto wałkiem aż pojawią się pęcherzyki (w ten sposób wtluczamy w ciasto powietrze). Następnie cieniutko rozwałkowujemy na stolnicy i radełkiem wycinamy paski, które później dzielimy na mniejsze, krojąc na ukos. W środku każdej części robimy dziurkę, przez którą należy przewinąć jeden koniec ciasta. Tak przygotowane chruściki wrzucamy do gorącego oleju i smażymy do zarumienienia. Smacznego!

Tekst/Foto: Marta Tomaszewska

Przepis podany przez panie z TMK

Uczniowie z „Przemystki” stanęli w olimpijskie szranki

Finał tegorocznej XXXIX Olimpiady Młodych Producentów Rolnych na poziomie wojewódzkim odbył się 10 marca br. w Zespole Szkół RCKU w Przemystce, która była współgospodarzem wydarzenia. Głównym organizatorem olimpiady jest Związek Młodzieży Wiejskiej. Honorowy patronat nad olimpiadą obejmuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Uczestnicy i organizatorzy tegorocznej Olimpiady Młodych Producentów Rolnych

Wśród zaproszonych gości znalazło się wiele osób związanych z rolnictwem i wsią: prezes Zarządu Krajowego ZMW Adam Nowak, **dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie** Ryszard Kamiński, dyrektor Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego Marek Łukowski, dyrektor Oddziału Regionalnego KRUS w Bydgoszczy Kamil Szulc, Paweł Betliński – kierownik Oddziału KRUS w Radziejowie, kierownik radziejowskiej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Marek Człapiński, Jarosław Ciemniowski – zastępca dyrektora toruńskiej ARiMR. Urząd *Marszałkowski* Województwa Kujawsko-Pomorskiego reprezentował Jarosław Jurzysta. Wśród zaproszonych gości byli również wicestarosta radziejowski Grzegorz Piasecki oraz Arleta Brochocka, sekretarz gminy Radziejów. Nie zabrakło gospodarza szkoły Jacka Malinowskiego, nauczycieli, wśród których koordynatorem całego przedsięwzięcia był Sławomir Tomalak.

Uczestnicy olimpiady to uczniowie szkół rolniczych oraz młodzi rolnicy. Finał wojewódzki, w przypadku uczniów, poprzedziły eliminacje szkolne. W czwartkowych zmaganiach wzięło udział pięćdziesięcioro uczestników z województwa kujawsko-pomorskiego oraz dwie osoby z pomorskiego. Zadaniem uczestników było rozwiązanie testu z zakresu m.in.: produkcji roślinnej, zwierzęcej, mechanizacji, ekonomiki i ochrony środowiska. Po etapie pisemnym do ścisłego finału zakwalifikowano siedmiu uczestników z najwyższą punktacją. Rywalizacja na tym etapie polegała na rozpoznawaniu roślin uprawnych, maszyn i narzędzi rolniczych oraz szkodników. Uczestnicy musieli też wykazać się wiedzą rolniczą, udzielając dłuższej wypowiedzi do wylosowanego wcześniej tematu. W tej grupie znaleźli się uczniowie z Zespołu Szkół RCKU w Przemystce: **Michał Mikołajewski**, **Kacper Gawroński**, **Adam Stróżyk**, **Kacper Bogusławski**. Ostatecznie wyłoniono trzech laureatów, którzy będą reprezentować nasze województwo, rywalizując w czasie ogólnopolskiego finału w Kielcach. I miejsce zajął **Mateusz Jankowski** z Rypina, II miejsce **Michał Mikołajewski** z Przemystki, III miejsce przypadło **Kacprowi Wróblewskiemu** z Rypina.

Wyczerpujący i stresujący dzień zakończył się wspólnym obiadem. Serdeczne gratulacje dla wszystkich uczestników olimpiady. Podziękowania dla uczniów i opiekunów technikum żywienia za obsługę oraz wszystkim nauczycielom, którzy pomogli w organizacji.

Teks/Foto: Zespół nauczycieli ZS RCKU w Przemystce

Konkurs na onanagram rozstrzygnięty

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w Zespole Szkół RCKU w Przemystce zorganizowano II edycję szkolnego konkursu na najzabawniejszy onanagram wieszczów polskiego romantyzmu. Zadanie nie było łatwe, lecz młodzież wykazała się ogromną kreatywnością i poczuciem humoru.

Materię twórczą stanowiły nazwiska trzech wybitnych twórców: J. Słowackiego, Z. Krasińskiego, C. K. Norwida. Zabawa polegała na takim przedstawieniu wszystkich liter imion i nazwisk, aby w efekcie powstało nowe imię i nazwisko – im bardziej śmieszne i dowcipne, tym lepiej. Zwycięska trójka wyczarowała następujące cudenka:

- **Juliusz Słowacki** – Josuł Wacik-Lizus; Lucjusz Sikał-Wio; Julis Łowca – Kiszu.
- **Zygmunt Krasiński** – K. Gymunt Sraziński; Ksantymir Guszkiń; Guma Krzynt-Siński.
- **Cyprian Kamil Norwid** – Mild Kipciór Narwany; Władimir R. Nicponiak; C. Dama Ptryk Liroy-Winni.

Uczestnicy tego konkursu, a w szczególności: Klaudia Balcerak, Damian Gołębiowski i Rafał Pacholski pokazali, że potrafią bawić się językiem i są otwarci na nowe wyzwania. Gratulujemy kreatywności!

Laureatka konkursu odbiera nagrodę z rąk dyrektora

Tekst/Foto: Nauczyciele języka polskiego ZS RCKU w Przemystce

Obóz narciarski

Ośnieżone stoki, piękna słoneczna pogoda i wielki zapał do nauki jazdy na nartach – tak można by w wielkim skrócie opisać wyjazd uczniów z Zespołu Szkół RCKU w Przemyslcie na pierwszy obóz narciarski w Murzasichle, który odbył się na przełomie lutego i marca.

Pierwszego dnia młodzież zapoznała się z zasadami BHP oraz podstawowymi informacjami na temat dobierania sprzętu oraz stroju w zależności od panujących warunków atmosferycznych. Od wtorku rozpoczęły się zajęcia praktyczne na stoku Hajduk, znajdującym się w okolicy ośrodka, w którym mieszkali uczestnicy obozu. Uczniowie zostali podzieleni na 3 grupy w zależności od poziomu zaawansowania jazdy na nartach. Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowanych instruktorów pod patronatem Polskiego Związku Narciarskiego. Największe wyzwanie czekało grupę początkującą, jednak wszyscy z sukcesem ukończyli niemal tygodniowy kurs. Popołudniami odbywały się również zajęcia teoretyczne. Grupa bardziej doświadczonych narciarzy miała okazję poszusować na stoku Małe Ciche. Nie mogło się też obyć bez popołudniowego spaceru po zakopiańskich Krupówkach. Znalazł się także czas na pobyt na lodowisku, grę w bilard i tenisa stołowego. Na koniec obozu rozdane zostały certyfikaty, potwierdzające pozytywny wynik egzaminu kończącego kurs.

Uczestnikom gratulujemy i życzymy przyjemnego szusowania w następnych sezonach.

Tekst: Zespół nauczycieli ZS RCKU w Przemyslcie
Foto: Daniel Golon

Wspomnienia z wyjazdu w góry

RADZIEJOWSKI DOM KULTURY
ZAPRASZA

40. Prezentacje
Piosenki Dziecięcej
i Młodzieżowej
"KOLOROWY
MIKROFON"

28 KWIETNIA 2022, GODZ. 10.00

Regulamin i karta zgłoszeniowa z załącznikami
dostępne na: radziejowskidomkultury.pl
[Facebook.com/RadziejowskiDomKultury](https://www.facebook.com/RadziejowskiDomKultury)

Więcej informacji pod nr tel. 54 285 34 39

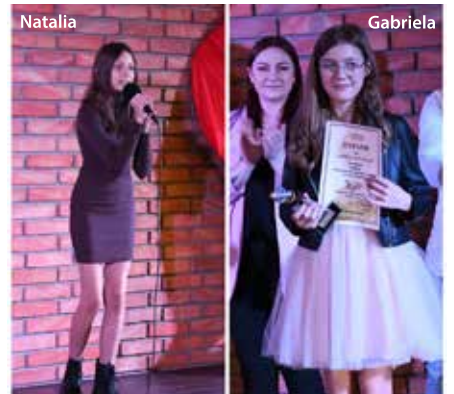

Święto muzyki w „Łokietku”

Zespół Szkół i Placówek w Radziejowie w piątek 18 lutego zorganizował Międzyszkolny Konkurs Wokalny „Bitwa na głosy” dla szkół podstawowych. Wydarzenie odbyło się w auli Liceum Ogólnokształcącego, a udział w nim mogły brać dzieci z placówek z całego województwa.

To już ósma edycja tego konkursu. Uczniowie są zapraszani na „bitwę” zawsze w okolicach walentynek. Zmagania dzieci obserwowali goście, m.in. starosta radziejowski Jarosław Kołtuniak, dyrektor Zespołu Szkół i Placówek Grzegorz Sobczak oraz dyrektor Szkoły Muzycznej I stopnia w Radziejowie Lila Filutowska. Komisję konkursową tworzyli muzycy, pochodzący z naszego powiatu: Kamila Sikorska, Magdalena Lazar, Monika Suszyk oraz Dariusz Jaskrowski, który przewodniczył jury. Galę konkursu prowadzili uczniowie liceum.

Konkurs podzielony był na dwie kategorie. Oprócz laureatów w każdej kategorii, oceniający wytypowali trzy (także stopniowane) wyróżnienia. W kategorii klas IV-VI pierwsze miejsce uzyskała **Natalia Banasiak** z Zespołu Szkolno-Przedzszkolnego w Bądkowie, która zaśpiewała piosenkę Sary James pt. *Somebody*, na drugim stopniu podium stanął **Filip Lipiński**, a tuż za nim – na trzecim miejscu – **Martyna Trawińska**. Wyróżnienie I stopnia trafiło do **Leny Kryszak**, II – do **Julii Kubuszek**, zaś III do **Leny Krysiak**. W kategorii VII-VIII zwyciężyła **Gabriela Rafińska** ze Szkoły Podstawowej w Morzycach, śpiewając piosenkę Sanah pt. *Bez słów*. II miejsce zajęła **Zuzanna Jóźwiak**, a III – **Maria Filipiak**. Wyróżnienia I stopnia uzyskali ex aequo **Bartosz Augustyniak** oraz **Maria Szkudlarek**. Łucja **Galczak** zdobyła drugie wyróżnienie, zaś **Wiktoria Plichta** – trzecie. Uczestnikom i zwycięzcom piątkowego konkursu serdecznie gratulujemy!

Tekst/Foto: Marta Tomaszewska

„Pod biało-czerwoną”

Projekt „Pod biało-czerwoną” realizowany przez gminę Bytów ma na celu uczczenie 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej, jej bohaterów oraz triumfatorów. Ta patriotyczna inicjatywa realizowana jest pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego.

Celem projektu jest promocja nowoczesnego patriotyzmu, dumy z polskości, integracja lokalnych i ponadlokalnych społeczności w duchu tradycji. Umieszczenie flagi na maszcie w wyjątkowym miejscu w każdej gminie w Polsce to dowód na to, jak ważne w życiu każdego Polaka są symbole narodowe. Te, za które życie w walce o wolność Ojczyzny poświęcali nasi przodkowie.

Gmina Bytów, dzięki zaangażowaniu mieszkańców, którzy oddali głos poparcia dla inicjatywy, została zakwalifikowana do kolejnego etapu projektu. Warunkiem przyznania dotacji na zakup masztu i flagi jest złożenie wniosku do wojewody o przyznanie środków na realizację zadania. Wniosek został złożony, a my czekamy na dalsze wytyczne. Planowany termin realizacji zadania to czerwiec 2022 roku.

Tekst: Wioletta Wudarska

Koncert i kwiatek dla Pań

Dzień Kobiet to wyjątkowe święto, podczas którego warto podarować coś szczególnego. Trochę przyjemności w ten mały przyjemny dla nas wszystkich czas.

Po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią Wiejskie Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Bytoniu zaprosiła wszystkie panie do uroczystego świętowania jednego z najmiłszych wydarzeń w roku – Dnia Kobiet. Na uroczystości nie zabrakło życzeń i ciepłych słów ze strony wójta Artura Rucińskiego i sekretarza gminy Pawła Betkiera.

Uczestnicy spędzili przyjemne chwile, śpiewając z zespołem TRIKATO z Osiecin. Wszystkie panie, uczestniczące w koncercie, obdarowane zostały przez wójta kwiatkiem. Słodki poczęstunek przygotowały panie z Klubu Seniora w Stróżewie i Koło Gospodyń Wiejskich. Dziękujemy wszystkim za liczne przybycie i pomoc w przygotowaniu tej uroczystości.

Tekst: Renata Szymborska
Foto: Wioletta Wudarska

Publiczność zgromadzona na koncercie z okazji Dnia Kobiet

Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

Przebudowa stacji uzdatniania wody w Byczynie wraz z budową studni, przebudowa stacji uzdatniania wody w Dobrem, zakup samochodu asenizacyjnego niezbędnego do opróżniania szamb oraz modernizacja kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Dobre - to zakres inwestycji, na którą gmina Dobre pozyskała środki z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Przebudowa stacji uzdatniania wody w Byczynie obejmie m.in. remont budynku wraz z utwardzeniem i ogrodzeniem terenu, budowę studni głębinowej i wiaty na agregat prądotwórczy oraz wykonanie instalacji technologicznych i towarzyszących wodno-kanalizacyjnych. W ramach przebudowy SUW w Dobrem zaplanowano wykonanie rozdzielnicy zasilająco-sterującej i instalacji elektrycz-

nych czy montaż zespołu prądotwórczego. Modernizacja SUW umożliwi dostarczanie wody o znacznie lepszej jakości i zwiększy wydajność ujęć wody, którą będzie można dostarczyć do większej liczby odbiorców.

Gmina jest w trakcie procedury przetargowej, mającej na celu wyłonienie wykonawcy przedsięwzięcia. Przewidywany okres realizacji inwestycji to rok od momentu podpisania umowy z wykonawcą. Całkowita wartość projektu to 4 000 000,00 zł. Na sfinansowanie inwestycji gmina otrzyma środki z Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 3 800 000,00 zł. Pozostała kwota to wkład własny gminy, który stanowi 5% wartości całego przedsięwzięcia.

Tekst: Joanna Maciejewska

Koncert uświetnił Święto Pań

Wójt gminy Dobre oraz dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrem, 5 marca, zaprosili wszystkie mieszkanki gminy na koncert z okazji Dnia Kobiet. W sali widowiskowej GOK - u wystąpiła Młodzieżowa Orkiestra Dęta „Kujawia”, działająca przy klubie 1 Pomorskiej Brygady Logistycznej w Bydgoszczy.

Występ gości z Bydgoszczy

Kwiatki i życzenia dla każdej z pań

Wspólne zdjęcie orkiestry z przedstawicielami samorządu gminnego

Koncert prowadziła dr Sylwia Jankowiak, wiceprezes Fundacji Tamburmajor, która opiekuje się orkiestrą. Pierwszy utwór zadekowany został kobietom z Ukrainy. Blisko dwugodzinny koncert był niezwykle uctwą muzyczną, która dostarczyła licznie przybyłym paniom mnóstwa wzruszeń, dobrej zabawy i niezapomnianych wrażeń, czego dowodem były owacje na stojąco. Życzenia kobietom złożył wójt gminy Stefan Śpiwida. Każda z pań otrzymała z jego rąk tulipana. Miłą niespodzianką był słodki upominek, który wręczał

Przewodniczący Rady Gminy Tomasz Kuźba. Nie zabrakło także tradycyjnego „Sto lat” w wykonaniu orkiestry. Dyrektor GOK w Dobrem podziękowała orkiestrze pod batutą kapelmistrza prof. UAM dr hab. Mirosława Kordowskiego za przepiękny koncert. Wyrazy wdzięczności za pomoc w organizacji tego wspaniałego koncertu otrzymał, pochodzący z Dobrego, płk Tomasz Roźniakowski.

Tekst: Aleksandra Szymczak
Foto: Archiwum GOK

Andrea Lattari

Na scenę Gminnego Ośrodka Kultury w Osiecinach 9 marca z okazji Święta Kobiet zawiązał Andrea Lattari, rozkochując płę piękną we włoskich utworach.

Tradycyjnie uroczystość otworzył dyrektor placówki, składając wszystkim kobietom serdeczne życzenia. Do bukietu serdeczności przyłączyli się panowie

z zespołu folklorystycznego „Kujawy Bachorne Nowe”, odśpiewując „Sto lat...” dla przybyłych pań.

Włoski muzyk – Andrea zaprezentował się w autorskim koncercie pt. „Ciao Amore” w całości stworzonym z miłości do kobiet i dla kobiet. Wśród utworów publiczność mogła usłyszeć m.in.: „Amore Mio”, „I love Sicilia”, „Bella Ciao” oraz „Acapulco”.

Tekst/Foto: GOK w Osiecinach

Z miłości do kobiet

Panie gromkimi brawami dziękowały artyście za występ

Czytanie książek rozbudza wyobraźnię

Rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem i troska o poprawę stanu czytelnictwa stała się inspiracją do opracowania projektu edukacyjnego pt. „Skarpetkowy zawrót głowy” realizowanego przez uczniów kl. 2a i 2b. Trwał on od 10 do 28 lutego 2022 r.

Mali uczestnicy projektu

Celem projektu było: rozbudzanie u uczniów ciekawości literackiej, rozwijanie wyobraźni twórczej, pomysłowości oraz umiejętności wyrażania ich w różnych formach ekspresji. W ramach projektu uczniowie wykonali m.in. zakładki do książek i bałwanka ze skarpety. Również zaprojektowali i wykonali własną skarpetkę. Rysowali historyjki obrazkowe pt. „Dalsze losy bohaterów lektury, czyli przygody jedenastej skarpetki”. Odbyło się kilka zajęć w bibliotece szkolnej pn. „Od autora do czytelnika, czyli jak powstaje książka?” oraz „Jak zbudowana jest książka?”. Było też wspólne czytanie lektury „Nie-

samowite przygody dziesięciu skarpetek”, jak również wykonanie głównej bohaterki lektury – małej Be. Na podsumowanie projektu w bibliotece szkolnej odbył się „Jarmark różnaitości książkowych”. Podjęte działania sprawiły, iż uczniowie zupełnie inaczej postrzegają lektury szkolne. Lepiej rozumieją słuchane i samodzielnie czytane teksty, po które z zainteresowaniem sięgają i traktują jako przyjemność oraz źródło wiedzy o otaczającym nas fascynującym świecie.

Tekst/Foto: Agnieszka Domańska, Aneta Wojtkowska, Zofia Polaszek (opiekunki projektu)

Kobietom z okazji ich święta

13 marca w Piotrkowie Kujawskim odbył się koncert z okazji Dnia Kobiet. W tym dniu Biblioteka i Ośrodek Kultury zaprosiła nowo-lubawskiego artystę Mirosława Deredasa, który wystąpił w repertuarze niezapomnianych przebojów Krzysztofa Krawczyka.

Imprezę rozpoczął dyrektor BiOK-u **Przemysław Wawrzyniak**, który powitał przybyłych gości wraz z burmistrzem Miasta i Gminy Piotrków Kujawski i Przewodniczącym Rady Miejskiej. Panowie złożyli życzenia wszystkim paniom. Na ręce przewodniczącej KGW **Aliny Woźniak** burmistrz wręczył bukiet kwiatów.

(od lewej): Przemysław Wawrzyniak, Sławomir Bogucki, Alina Woźniak i Arkadiusz Włodarski

Mirosław Deredas, który bardzo cenił twórczość Krzysztofa Krawczyka, koncert rozpoczął od przeboju „Byle było tak”. Publiczność bardzo chętnie włączyła się do wspólnego śpiewania. Mogliśmy posłuchać również utworów Elvise Presleya czy Toma Jones’a. Na zakończenie występu artysta zadedykował piosenkę „**To co dał nam świat**” narodowi **ukraińskiemu**. Organizatorzy przygotowali również dla pań słodki poczęstunek. Było ciasto, „babeczki”, kawa i herbata.

Mirosław Deredas

Dziękujemy Irenie Sajkowskiej oraz Iwonie Pawłowskiej za przygotowanie tych pysznych wypieków. Składamy również podziękowania dla OSP Piotrków Kujawski za udostępnienie sali oraz Arkadiuszowi Jarońskiemu za realizację nagłośnienia.

Rozbawione piotrkowianki w czasie występu

Tekst: Przemysław Wawrzyniak
Foto: Anna Borczyńska

Sukcesy naszych grup tanecznych

Formacja Euforia

Tancerze z formacji Euforia i Instan, na co dzień działający przy Bibliotece i Ośrodku Kultury w Piotrkowie Kujawskim, w pierwszy weekend marcowy rozpoczęli sezon turniejowy udziałem w Ogólnopolskim Festiwalu Tańca United Dance Arena w Mogilnie.

Formacja Instan

Rywalizacja trwała dwa dni wśród tancerzy z całej Polski. **Formacja Euforia** zaprezentowała się w kategorii Street Dance Show Formacje, zajmując **III miejsce**. **Formacja Instan** wystartowała w kategorii Modern/Contemporary, w której tancerki zajęły **IV miejsce**. Serdecznie gratulujemy naszym tancerzom osiągniętych sukcesów!

Tekst/Foto: BiOK

Powstają nowe miejsca rekreacji

Mieszkańcy gminy Radziejów będą mieli więcej miejsc, w których można aktywnie spędzać wolny czas. Na ukończeniu są prace przy świetlicach wiejskich w Opatowicach i Zagorzycach oraz na terenie przylegającym do Przedszkola Gminnego w Skibinie.

W ramach zadania przy świetlicach powstaną siłownie zewnętrzne, teren wokół nich zostanie utwardzony kostką brukową, natomiast w Skibinie plac zabaw zyskał nowe elementy zabawowe i oświetlenie solarne, doposażone zostały boiska wielofunkcyjne i do piłki plażowej. W dalszej kolejności wykonane zostaną szachy terenowe z oświetleniem solarnym. Na zagospodarowanie terenu przy świetlicach samorząd gminy pozyskał niemal **500 tys. zł** dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach działania 7.1 Rozwój kierowany przez społeczność lokalną. Z kolei teren w centrum wsi Skibin zagospodarowany zostanie dzięki dofinansowaniu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie **121 891 zł**.

Tekst: Joanna Kicińska
Foto: UG w Radziejowie

Plac zabaw w Skibinie

Aktywizacja społeczności lokalnej w Opatowicach

Trwają zajęcia w ramach projektu grantowego „Aktywizacja społeczna, integracja i animacja mieszkańców Gminy Radziejów – Opatowice edycja II”. Potrwa do końca czerwca bieżącego roku.

Projekt zakłada zwiększenie świadomości i aktywności społecznej uczestników projektu, dorosłych mieszkańców obszaru LSR, poprzez realizację zajęć wspierających rozwiązanie w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej. W tej edycji uczestnicy wybrali się do teatru w Bydgoszczy, a także wzięli udział w warsztatach kulinarnych, poznając tajniki wypieku tortów i ich ozdabiania. W planach są jeszcze zajęcia z fizjoterapeutą, zumba czy wyjazd na kabaret.

Tekst: Joanna Kicińska
Foto: UG w Radziejowie

Dofinansowanie z RFRD

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, to wsparcie realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym.

Gmina Radziejów, która otrzyma dofinansowanie w kwocie **929 150,00 zł** (tj. 50% planowanych kosztów realizacji zadania). Kwota otrzymana przez naszą gminę zostanie przeznaczona na inwestycję pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej nr 180427C Kwilno-Płowce II; Przebudowa drogi gminnej nr 180423C Bieganowo–Bieganowo w miejscowości Bieganowo; Przebudowa drogi gminnej nr 180424C Szostka–Mała Szostka w miejscowości Szostka”.

Tekst: Joanna Kicińska

Dyplomy dla małych czytelniczek

Agatka i Zuzia

W ramach projektu „Mała książka – Wielki człowiek” dzieci w wieku przedszkolnym mają możliwość zbierania naklejek, które otrzymują przy każdym wypożyczeniu książki i wklejają je na swoją kartę, po zebraniu 10 naklepek wręczane są dyplomy. Nasza filia Gminnej Biblioteki w Skibinie bierze udział w tym projekcie i 24 lutego 2022 r. zostały wręczone pierwsze dyplomy. Otrzymały je **Agata i Zuzanna Kardasz**, które jako pierwsze zbierały komplet naklejek. Duże brawa dla naszych małych czytelniczek. Zachęcamy wszystkie dzieci do odwiedzania naszej filii Gminnej Biblioteki w Skibinie, jak również i Gminnej Biblioteki w Płowcach i wypożyczenia książeczek. Zapraszamy!

Tekst/Foto: Jolanta Raźniewska

Dla Pań

W Gminnym Ośrodku Kulturalno-Bibliotecznym w Skibinie z okazji Dnia Kobiet, 6 marca br., odbył się koncert Jarosława Panfila. Artysta zaśpiewał najbardziej znane utwory Krzysztofa Krawczyka. Dziękujemy wszystkim za przybycie, a panu Jarkowi za wyśmienity koncert.

Tekst/Foto: Jolanta Raźniewska

Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, przypadające 1 marca, stały się tradycją w naszej gminie. Uroczystość odbyła się 27 lutego br. Pod pomnikiem upamiętniającym pamięć żołnierzy wyklętych złożono kwiaty oraz wygłoszono przemówienia.

GRH AK „Kolumbowie” z Piotrkowa Kujawskiego

Na zaproszenie wójta gminy Topólka na uroczystość przybyli: wicestarosta powiatu radziejowskiego Grzegorz Piasecki, wójt gminy Bytów Artur Ruciński, w zastępstwie poseł Joanny Borowiak Agata Janiak, Grupa Rekonstrukcji Historycznej AK „Kolumbowie” z Piotrkowa Kujawskiego, dyrektor Szkoły Podstawowej w Topółce wraz z 3 Drużyną Harcerską Ignis im. Jana Bytnara w obecności opiekunki Pauliny Kontowicz, Przewodniczący Rady Gminy oraz radni i sołtysi z terenu naszej gminy.

Wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni przez wójta Konrada Lewandowskiego na spotkanie okolicznościowe do świetlicy wiejskiej w Znaniewie, powstałej po byłej już szkole podstawowej. Placówka nosiła imię Armii Krajowej, co nawiązuje do historii i symbolu, jakim jest pomnik wzniesiony dla upamiętnienia pamięci ofiar podziemia niepodległościowego, żołnierzom AK z oddziałów „Szarego” i „Rysia”.

Tekst: Ewelina Waszak
Foto: UG Topólka

Uczestnicy uroczystości obchodów święta żołnierzy wyklętych

SZANOWNE PANIE!

Z OKAZJI DNIA KOBIEĆ ŻYCZĘ WAM SAMYCH RADOSNYCH I PEŁNYCH UŚMIECHU DNI, SZACUNKU DO WASZEJ CODZIENNEJ TROSKI I PRACY, WSPARCIA I POMOCY ZE STRONY NAJBLIŻSZYCH, CZASU NA WYTCNIENIE I TAKIEGO TYLKO DLA SIEBIE, SPEŁNIJCIE SWOJE MARZENIA I PRAGNIENIA.

ŻYCZĘ WAM TAKŻE, ABYŚCIE, NIGDY NIE MUSIAŁY SZUKAĆ DOMU POZA DOMEM.

WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO!

WÓJT GMINY TOPÓLKA
KONRAD LEWANDOWSKI

KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W RADZIEJOWIE

998 lub 112

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA INFORMUJE

Telefon alarmowy: **998/112**

Od 12.02.2022 r. do 11.03.2022 r. w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie odnotowano łącznie 172 zdarzenia, w tym:

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Ilość interwencji
1.	Pożar	9
2.	Miejscowe zagrożenie	159
3.	Alarm fałszywy	4

ZDARZENIA CHARAKTERYSTYCZNE

W dniach 18–21 lutego 2022 r. stanowisko Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie odnotowało aż 95 interwencji związanych z usuwaniem skutków silnego wiatru po przejściu niżu Eurice i Antonia; 47 interwencji dotyczyło uszkodzonych dachów w budynkach, z czego aż 35 to budynki mieszkalne. 48 razy interweniowaliśmy w związku z powalonymi drzewami lub konarami drzew. Upadające drzewa blokowały przejazd na drogach oraz powodowały szkody w liniach energetycznych. Na szczęście nie odnotowaliśmy rannych, w których ktoś zostałby ranny. Straty materialne liczone są w setkach tysięcy złotych. W działaniach ratowniczo-gaśniczych uczestniczyli strażacy z jednostki ratowniczo-gaśniczej w Radziejowie oraz jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu radziejowskiego.

27 lutego 2022 r. w miejscowości Radziejów, powiat radziejowski doszło do pożaru w kompleksie budynków Klasztoru Ojców Franciszkanów. Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie przyjęło zgłoszenie o godz. 09:57. Na miejsce zdarzenia zadysponowano służby ratownicze. Po przybyciu na miejsce zastano zadymienie na nieużytkowym poddaszu (strychu) kompleksu budynków sakralnych. Miejsce akcji zabezpieczono. Z uwagi na to, że budynek kościoła jest bezpośrednio połączony z budynkiem klasztoru, w którym stwierdzono zadymienie, kierujący działaniem ratowniczym podjął decyzję o ewakuacji wiernych zgromadzonych w świątyni na mszy świętej. Ewakuowano również pozostałe osoby przebywające w budynku klasztoru. Łączna liczba osób ewakuowanych wyniosła ok. 150, w tym ok. dwadzieścioro dzieci oraz pięciu stałych mieszkańców klasztoru. W budynku odłączono zasilanie w energię elektryczną. Po przeprowadzeniu rozpoznania stwierdzono, że doszło do zapalenia belek konstrukcyjnych stropu nad drugim piętrem budynku. Szybkie wykrycie pożaru było możliwe dzięki zainstalowaniu w obiekcie systemu sygnalizacji pożarowej. Działania zastępów polegały na dogaszeniu pożaru z wykorzystaniem przenośnych gaśnic proszkowych będących na wyposażeniu zastępów z JRG oraz niewielkim przelaniu części konstrukcji wodą.

11 marca 2022 r. w miejscowości Broniewek, gm. Radziejów doszło do kolizji drogowej na drodze krajowej 62. Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie otrzymało zgłoszenie o godz. 11:03. Na miejsce zdarzenia zadysponowano służby ratownicze. Po przybyciu zastępów na miejsce zastano dwa samochody osobowe, marki Volvo oraz Peugeot, znajdujące się w przydrożnym rowie. Kierujący znajdowali się poza pojazdami. Policja była na miejscu. W zdarzeniu brały udział dwie osoby, którym udzielono kwalifikowanej pierwszej pomocy. Kierujący pojazdem marki Peugeot zgłaszał lekkie dolegliwości w odcinku lędźwiowym kręgosłupa, z kolei kierujący samochodem marki Volvo zgłaszała lekkie dolegliwości kręgosłupa w odcinku szyjnym. Po dotarciu na miejsce akcji ZRM poszkodowanych przekazano ratownikom medycznym. Mężczyzna odmówił udzielenia mu dalszej pomocy medycznej, natomiast kobieta, po przebadaniu przez personel medyczny, została zabrana na dalszą diagnostykę do szpitala. Pozostałe działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatorów, zakręceniu zaworu na butli LPG, uprzątnięciu jezdni z rozbitych elementów karoserii i szkła, neutralizacji wyciekłych płynów eksploatacyjnych z pojazdów oraz na kierowaniu ruchem wahadłowym na drodze. Po zakończeniu działań ratowniczych ruch dwukierunkowy został przywrócony, a miejsce zdarzenia przekazano patrolowi policji będącemu na miejscu akcji.

11 marca 2022 r. w miejscowości Radziejów doszło do kolizji drogowej. Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie otrzymało zgłoszenie o godz. 14:50. Na miejsce zdarzenia zadysponowano służby ratownicze. Po przybyciu zastępów na miejsce zastano dwa samochody osobowe, marki Polonez oraz Mazda, po zderzeniu na skrzyżowaniu ul. Dolnej z ul. Franciszkańską. Pojazdy blokowały drogę. Ruch został zamknięty. Miejsce akcji zabezpieczono. Kierujący samochodem marki Polonez opuścił pojazd o własnych siłach, nie uskarżając się na żadne dolegliwości, natomiast podróżująca samochodem marki Mazda, również znajdująca się poza pojazdem wraz z miesięcznym dzieckiem w nosidełku, uskarżała się na ból nogi. Strażacy udzielili kobiecie kwalifikowanej pierwszej

Kolizja drogowa (skrzyżowanie ulicy Dolnej i Franciszkańskiej)

pomocy, dziecku nic się nie stało. Po dotarciu na miejsce akcji policji i ZRM poszkodowanych przekazano ratownikom medycznym. Kobieta, po przebadaniu przez personel medyczny, pozostała z dzieckiem na miejscu zdarzenia pod opieką znajomych. Pozostałe działania zastępów polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatorów, zakręceniu zaworu na butli LPG, uprzątnięciu jezdni z rozbitych elementów karoserii i szkła oraz neutralizacji wyciekłych płynów eksploatacyjnych z pojazdów. Po zakończeniu działań ratowniczych ruch został przywrócony, a miejsce zdarzenia przekazano patrolowi policji będącemu na miejscu akcji.

Z ŻYCIA KOMENDY

27 lutego 2022 r. strażacy radziejowskiej komendy oraz druhowie Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu radziejowskiego czynnie włączyli się w zbiórkę sprzętu pożarniczego zorganizowaną z inicjatywy Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Dary dla ukraińskich strażaków

Sprzęt został przekazany z niżej wymienionych jednostek: **JRG Radziejów, OSP Radziejów, OSP Piotrków Kujawski, OSP Osiecin, OSP Dobrze, OSP Krzywosądz, OSP Topółka, OSP Bycz, OSP Dębółka/Rudzk Duży, OSP Bronisław, OSP Byczyna, OSP Bodzanowo, OSP Płowce, OSP Kozjaty, OSP Pilichowo.** Wszystkim strażakom serdecznie dziękujemy za przekazany sprzęt na rzecz ukraińskich strażaków oraz za pomoc w organizacji zbiórki.

1 marca 2022 r. przekazano do Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej pieniądze pochodzące ze zbiórki strażaków i pracowników Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie na rzecz ukraińskich pilotów strażaków z elitarniej grupy o nazwie „Specjalna Samolotowa Grupa Gaśnicza”. Ukraińscy strażacy otrzymali rozkaz ratowania samolotów podczas bombardowania lotniska i wylądowali w Bydgoszczy, mając tylko to, w co byli ubrani. Stacjonowali kilka dni, czekając na rozkaz powrotu.

Opracowali: mł. bryg. Maciej Górecki, st. kpt. Mariusz Marciniak, sekc. Patryk Wojciechowski

Foto: sekc. Patryk Wojciechowski, ogn. Krystian Kołowski

Komunikat o znakowaniu rowerów

Przypominamy, że w każdy pierwszy wtorek miesiąca w godz. 10:00-14:00 w siedzibie Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie istnieje możliwość bezpłatnego oznakowania i zarejestrowania posiadanego roweru.

Osoba chcąc zarejestrować swój rower powinna spełnić następujące warunki:

- Posiadać dowód tożsamości (znakowania nie mogą dokonać osoby niepełnoletnie, chyba, że przyjdą z pełnoletnim opiekunem).

Znakowanie roweru w miejscowości Osięcin

- Posiadać dokument zakupu roweru, kartę gwarancyjną lub umowę kupna roweru od innej osoby. Istnieje możliwość oznakowania roweru po sprawdzeniu w systemach informatyczny oraz złożeniu pisemnego oświadczenia właściciela roweru.

Jednocześnie informujemy, że naniesienie numeru jest ingerencją w strukturę ramy roweru. Numer identyfikacyjny jest trwale naniesiony na ramę. Właściciel roweru, który decyduje się na jego oznakowanie, dobrowolnie wyraża zgodę na wprowadzenie tego typu zmiany. Podczas znakowania wypełniana jest karta identyfikacyjna, która jest przechowywana w jednostce, a dane z karty zostają wprowadzone do bazy danych Wydziału Informatyki Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy. Właściciel roweru otrzymuje dowód identyfikacyjny i zostaje poinformowany o konieczności informowania policji o utracie roweru lub zmianie właściciela.

W przypadku ewentualnych pytań informacji udzieli asp. szt. Marcin Krasucki pod nr telefonu: **47 753 72 15**.

Tekst/Foto: asp. szt. Marcin Krasucki

Działania „Prędkość”

Kolejna akcja radziejowskich policjantów, mająca na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach. Tym razem zwracali szczególną uwagę na przekroczenia prędkości.

Działania policyjne w ramach trwającej akcji

Policjanci ogniwa ruchu drogowego, 18 lutego, kontrolowali prędkość w wybranych miejscach na terenie powiatu. Oczywiście, zwracali także uwagę na inne wykroczenia oraz sprawdzali trzeźwość wszystkich kierowców. W działaniach sprawdzono 66 kierujących, z których 28 przekroczyło dopuszczalną prędkość. Zatrzymano także pięć dowodów rejestracyjnych. Akcja „Prędkość” to cykliczne działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach.

Tekst/Foto: asp. szt. Marcin Krasucki

Wypadek samochodowy

Wypadek, to zdarzenie mające miejsce w ruchu lądowym, spowodowane poprzez nieumyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w tym ruchu, którego skutkiem jest śmierć jednego z uczestników lub obrażenia ciała powodujące naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwające dłużej niż 7 dni.

Zabezpiecz miejsce zdarzenia:

- „zasłoń” miejsce wypadku oraz osoby udzielające pomocy bryłą swojego pojazdu, który musi mieć włączone światła awaryjne i postojowe (w warunkach nocnych konieczne są włączone światła mijania, to one oświetlą miejsce wypadku),
- w odpowiedniej odległości ustaw trójkąty ostrzegawcze (własny lub z pojazdów poszkodowanych), wykorzystaj światło ostrzegawcze latarki podręcznej,
- przy pomocy telefonu komórkowego (połączenie z numerami alarmowymi **998, 997, 999, 112** jest bezpłatne) lub radia CB wezwij służby ratownicze, policję,
- jeżeli nie możesz spełnić powyższego warunku, spróbuj zatrzymać inne pojazdy bo sam możesz nie być skuteczny w działaniu,
- jeżeli nie masz szans na pomoc innych, nie trać czasu zacznij działać sam, najważniejsze dla rannych bez pulsu i oddechu są pierwsze 4 minuty, ale pomoc im udzielona musi być fachowa.

Zbliżając się do pojazdów, które uległy wypadkowi:

- weź ze swojego pojazdu gaśnicę,
- weź ze swojego pojazdu apteczkę,
- weź ze swojego pojazdu narzędzie, którym będziesz mógł zbić szybę lub pomoże ci w otwarciu drzwi,
- weź ze swojego pojazdu nóż do cięcia pasów bezpieczeństwa lub inne ostre narzędzie, które może go zastąpić (scyzoryk, nóż myśliwski, itp.)
- oceń, czy pojazd nie ulegnie niekontrolowanemu niebezpiecznemu ruchowi lub przemieszczeniu,
- sprawdź czy z pojazdu (-ów) nie wycieka lub nie ulatnia się medium napędowe,
- zachowaj szczególną ostrożność,
- spróbuj zatrzymać inne pojazdy bo sam możesz nie być skuteczny w działaniu, jeżeli nie masz szans na pomoc innych nie trać czasu działaj sam.

Wykonaj następujące czynności jeżeli jesteś przy pojazdach:

- sprawdź, które drzwi otwierają się i ułatwi to kontakt z poszkodowanymi,
- jeżeli drzwi nie dają się otworzyć, zbij szybę, w taki sposób, aby nie powodować dodatkowych urazów u poszkodowanych,
- zbijając szyby zachowaj szczególną ostrożność – pamiętaj, że szkło hartowane (najczęściej szyby boczne) rozpada się na małe ostre kawałki, natomiast szyby klejone (zawsze szyba przednia i w większości przypadków tylna) pękają, ale pozostają zwykle w jednym elemencie,
- dostań się do środka pojazdu, wyjmij kluczyki ze stacyjki, ale zostaw je w samochodzie, oceń czy dalsze czynności ratownicze na pewno nie zagrażają twojemu zdrowiu i życiu,

- w przypadku jeśli samochód stanie w płomieniach, użyj dostępnej Ci gaśnicy samochodowej – nie obawiaj się zbiornik paliwa nie eksploduje,
- jeśli stwierdzisz u poszkodowanych brak oznak pulsu i oddechu przystąp do ożywania, najszybsze działania przedmedyczne wykonasz z dala od uszkodzonych pojazdów ewakuując poszkodowanych. Nie rób tego jednak, jeżeli nie umiesz zrobić tego prawidłowo, ponieważ możesz pogłębić urazy, a nawet spowodować śmierć poszkodowanego.

Zaalarmuj służby ratownicze, a w przypadku gdy:

- samochód nie jest narażony na niekontrolowany ruch lub przemieszczenie,
- nie ma wycieków paliwa,
- odłączona jest instalacja elektryczna pojazdu,
- miejsce zdarzenia jest odpowiednio zabezpieczone,
- poszkodowani dają oznaki życia, ale są uwięzieni w pojeździe – przystąp do udzielania im pierwszej pomocy (opatrzenia ran, tamowania krwotoków, ustabilizowania kręgosłupa i kończyn). Kontroluj oddech i czynności serca poszkodowanych, okryj ich kocem lub odzieżą w celu uniknięcia pogłębienia wstrząsu.

Pamiętaj, że Ty również możesz się znaleźć w podobnej sytuacji!

Zostań przy poszkodowanych do czasu przybycia ratowników. Wszystkie czynności wykonuj z rozwagą, bez niepotrzebnych emocji i dodatkowych zniszczeń, do czasu aż przybędą specjalistyczne służby ratownicze.

Opracowanie: KP PSP w Radziejowie

Regulamin IV Powiatowego Konkursu „Tradycja w moim domu”

I. Cele konkursu:

1. Poznanie i popularyzacja historii, tradycji, zwyczajów rodzinnych, regionalnych i narodowych.
2. Budzenie potrzeby poszukiwania własnych korzeni w tradycjach rodzinnych i regionalnych.
3. Kulturowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego swojej rodziny i regionu.
4. Ukazanie piękna gwary kujawskiej i pięknej polszczyzny.
5. Integracja dzieci, młodzieży i dorosłych zainteresowanych twórczością małej ojczyzny.

II. Organizator

Towarzystwo Miłośników Kujaw przy wsparciu Starostwa Powiatowego w Radziejowie.

III. Uczestnicy konkursu: uczniowie szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe.

IV. Zasady udziału w konkursie

1. Każdy uczestnik przygotowuje indywidualnie samodzielną pracę w formie pamiętnika, opowiadania lub reportażu:
 - *Tradycje kulinarne w mojej rodzinie – w życiu codziennym i w święta. Co się zmieniło, a co zostało z kuchni babci czy prababci?*
 - *Narodziny, chrzciny, wesela i jubileusze w mojej rodzinie. Jak tradycja przeplata się ze współczesnością?*
 - *Czym jest dla mnie rodzina? Czy zachowujemy w naszej rodzinie zasadę „według wieku i urzędu”?*
 - *Tradycje Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Bożego Ciała, Niedzieli Palmowej, Kozy, Zielonych Świątek.*
2. Praca literacka nie powinna przekroczyć 5 stron A4.
3. W konkursie mogą wziąć udział wyłącznie prace, które nie były wcześniej publikowane i nagradzane w innych konkursach.

4. Prace będą oceniane w trzech kategoriach: szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, dorośli
5. Prace powinny być podpisane w następujący sposób: imię i nazwisko uczestnika, nazwa szkoły i /lub adres zamieszkania, imię i nazwisko opiekuna, telefon kontaktowy uczestnika lub opiekuna.
6. Kryteria oceny prac: tematyka i forma zgodna z wymaganiami konkursu, poprawność językowa, oryginalność, pomysłowość, walory języka, estetyka pracy, prace skopiowane, plagiaty nie będą oceniane, czcionka wielkość: 12 lub 14, komisja konkursowa powołana przez organizatora.

VII. Termin konkursu:

Prace konkursowe należy dostarczyć do 2 maja 2022 roku na adres: Towarzystwo Miłośników Kujaw (Izba Regionalna), ul. Kruszwicka 1, 88-200 Radziejów, z dopiskiem: Konkurs „Tradycja w moim domu”

2. Prace dostarczone po wyznaczonym terminie, czyli po 2 maja 2022 roku nie wezmą udziału w konkursie.
3. Uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród nastąpi 9 czerwca 2022 roku w ramach Święta Powiatu. O dokładnym terminie poinformuje zainteresowanych organizator konkursu.
4. Informacje o konkursie udziela – Halina Paczkowska, tel. **530 177 203**

VIII. Ochrona danych osobowych

Dane osobowe uczestników Konkursu będą przetwarzane przez organizatora w celach statystycznych i związanych z przyznaniem nagród, publikacja nagrodzonych prac w prasie lokalnej oraz informacjami w mediach (facebook, strona internetowa), zawierających wizerunek oraz nazwiska uczestników konkursu.

Organizatorzy

Kącik mola książkowego

Serial, czy książka? Książka, czy serial? Często prowadzę podobne rozmowy z czytelnikami. Dzięki popularności i dostępności platform streamingowych takich jak: Netflix, HBO Max, Player czy Amazon prime, możemy oglądać wiele literackiej ekranizacji. Mogłoby się wydawać, że potencjalny czytelnik po obejrzeniu filmu lub serialu nie sięgnie po książkę. Jednak literatura obroni się sama. Świetnym przykładem jest cykl „Pieśni lodu i ognia” Geорга R.R. Martina, który trochę zapomniany, dostał nowe życie dzięki „Grze o tron”. Podobnie jest z cyklem „Koło czasu” Roberta Jordana, obecnie pod tym samym tytułem można oglądać w Amazon Prime. Również „Gambit królowej” wydana w 2009 r. w Polsce, przeszła bez echa. Serial wzbudził zainteresowanie książką. Dla młodzieży, ale nie tylko polecam „13 powodów” – serial stworzony na podstawie książki o tym samym tytule autorstwa Jaya Ashera. Opowiada o samobójstwie uczennicy liceum, która zostawia nagrania na taśmach magnetofonowych, dotyczących okoliczności i powodów jej śmierci. Polecić jeszcze mogę

„Wiedźmina”, „Opowieść podręcznej”, „Bridgertonowie”, „Outlander” czy „Wielkie kłamstewka”. Po książki zapraszam do biblioteki.

Tekst: Dorota Świdarska MiPBP Radziejów

„POWIATOWE ABC – GAZETA POWIATU RADZIEJOWSKIEGO” miesięcznik.

Wydawca: **Stowarzyszenie Rozwoju Powiatu Radziejowskiego**

88-200 Radziejów, ul. Kościuszki 17, tel./fax +48 54 285-35-53 lub 285-30-18, e-mail: abcradziejow@wp.pl

Redaguje Zespół: **Wanda Wiatrowska** (redaktor naczelna), **Marta Tomaszewska** (sekretarz redakcji), **Arleta Brochocka**, **Krzysztof Staszak**, **Ewelina Waszak**, **Paweł Betkier**, **Marta Szymańska**, **Halina Urbańska**

Skład i druk: **EXDRUK Wojciech Żuchowski**, 87-800 Włocławek, ul. Rysia 6, tel. 501-335-617, e-mail: biuroexdruk@gmail.com

Nakład: 1000 egz. PISMO ZRZESZONE W STOWARZYSZENIU POLSKICH MEDIÓW ISSN 1642-5510

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, redagowania nadesłanych tekstów oraz obróbki zdjęć. Nie odpowiada za treść nadesłanych ogłoszeń.

Tradycje wielkanocne na Kujawach

Od wielu już lat, Towarzystwo Miłośników Kujaw w Radziejowie wspólnie z Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, w trosce o zachowanie kujawskich zwyczajów, organizuje w okresie poprzedzającym Święta Wielkanocne, *Spotkanie z tradycją*, przeznaczone dla młodzieży szkolnej i seniorów. Pierwsze miały miejsce w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie, a następnie w Izbie Regionalnej TMK. Po dwuletniej przerwie spowodowanej ograniczeniami w związku z pandemią, w tym roku ponownie, już po raz X odbędzie się *Spotkanie z tradycją*.

Wielkanocne zwyczaje i obrzędy rozpoczynają się w Niedzielę Palmową, nazywaną też *Wierzbą* lub *Kwietną* i trwają przez cały Wielki Tydzień. Świecenie palemek odbywa się na pamiątkę wjazdu Chrystusa do Jerozolimy. Tradycyjne kujawskie palemki w porównaniu z kurpiowskimi czy wileńskimi są bardzo małe, skromne i proste. Składają się na nie przede wszystkim gałązki wierzby z baziami, brzozy z młodziutkimi listkami, barwinku, mirtu, bukszpanu, wzbogacane czasem kwitnącymi gałązkami wiśni, przewiązane lub owinięte w dole wstążką. Od końca XIX w. zaczęto dodawać bibułkowe kwiatki.

Palemki odgrywały ważną rolę w obrzędowości ludowej. Poświęcone w kościele, zyskiwały moc i właściwości lecznicze, magiczne oraz ochronne przed chorobami i wszelkim złem. Obchodzono z nią zagrody i pola, wyznaczając granice broniące od złych mocy, czarów czy chorób. Całą przechowywano zatkniętą za święte obrazy. W święto zaduszne wędrowała na groby bliskich. Po roku palono ją, a dymem okadzano chorych ludzi, zwierzęta i dom.

W Wielkim Tygodniu, według ludowej tradycji, istniał zakaz wykonywania ciężkich prac, np. przedzenia, szycia, plecienia sznurów i powrozów, aby nie brudzić ran Chrystusa. Od Wielkiego Czwartku, aż do Soboty, w kościołach milki dzwony i używano jedynie kołatek. Wielki Czwartek to dzień, w którym na Kujawach urządzano tzw. **pogrzeb żuru i śledzia**. Młodzi chłopcy obchodzili domostwa, gdzie mieszkały panny i oblewali drzwi i okna chałup nieczystościami imitującymi żur. Często rozbijali o drzwi lub okno garnek z tzw. żurem. Na kiju nieśli śledzia lub jego szkielet, wołając, że skazują go na śmierć. Zwyczaj ten symbolizował pożegnanie się z zimą oraz jałowymi posiłkami Wielkiego Postu, złożonymi głównie z żuru i śledzi.

Przed świętem Wielkiego Piątku, młodzież kąpała się lub myła twarz w bieżących wodach, aby uchronić się przed złem, zapewnić zdrowie, urodę i opiekę Bożą. Było to na pamiątkę przejścia Chrystusa przez rzekę Cedron. Od rana tego dnia rozpoczynały się intensywne prace w kuchni. Pieczono chleby i ciasta, gotowano jajka na pisanki, robiono masło. Popołudniu dziewczęta i gospodynie zdoływały jajka.

Na Kujawach, tradycyjne jaja święteczne są jednobarwne, nazywane **kraszankami**. Najczęściej gotowane są w **łupinach cebuli**, dzięki którym osiągną piękny rudawobrązowy kolor, a po posmarowaniu olejem nabierały połysku. W naszym regionie kolorowano je też w młodym żytku lub pszenicy, wówczas były jasnozielone lub w korze dębu, aby były brunatne.

Wielka Sobota to dzień, w którym święci się jadło. Jeszcze na przełomie XIX i XX wieku, ksiądz przybywał do dworów lub chat bogatych gospodarzy i tu przychodzili też okoliczni mieszkańcy. Przynosili jadło w dużych koszach, lub w *kopankach*, wyłożonych

białymi serwetkami i ściereczkami. Tu gdzie odbywało się święcenie, całe jadło stało na stole z obrusem udekorowanym zielonymi gałązkami barwinka lub bukszpanu zwanego na Kujawach *gryszpanem*. Oprócz jaj, święcono świeżo pieczony chleb, masło wyjęte z ozdobnej foremki, wędzoną szynkę (przeważnie z kością), pęta kielbas, klinek białego sera, sól, pieprz, chrzan, babę drożdżową tzw. *Kujawiok*, pieczoną w kamionkowej formie z kominem. Był też baranek z masła, ciasta lub cukru, z oczkami z ziarenek pieprzu. Z czasem, zwyczaj święcenia całego jadła świętecznego, zamieniono na małe porcje wkładane do koszyczków i zanoszenie go do kościoła. Od wielu już lat zanoszą się też współczesne produkty, np. cytryny, pomarańcze, czekoladki, itp.

Śniadanie wielkanocne miało miejsce dopiero po mszy rezurekcyjnej i rozpoczęło się życzeniami oraz dzieleniem się jajkiem. Na ten wyjątkowy posiłek, po sześciu tygodniach postu, gospodynie przygotowywały, podobnie jak my dzisiaj, żur na wywarze z gotowanej szynki lub białej kielbasy oraz różne wędliny i mięsa, chrzan, ćwikłę, masło, chleb święteczny (pieczony z lepszej mąki niż codzienny) oraz babę drożdżową. Na Kujawach baba była też jedzona z masłem, kielbasą lub szynką oraz ćwikłą. W Niedzielę Wielkanocną gospodynie nie szykowały ciepłego obiadu, dopiero w drugi dzień świąt gotowały rosół lub czarninę oraz świeże mięso wieprzowe smażone na tłuszczu z cebulą, tzw. *świeżonkę*. Podawały też gotowany drób z zupy.

Radość, wynikającą z obchodzonych Świąt Wielkanocnych i budzącej się do życia przyrody, manifestowano na kujawskiej wsi

zwyczajami, czyli dyngusem i przywoływkami, zwanymi też wywołankami. Rozpoczynały się one wieczorem w Niedzielę Wielkanocną i polegały na głośnym wymienianiu dziewcząt ze wsi po imieniu oraz ich zalet i wad. Robili to młodzi chłopcy, wchodząc na wysokie drzewo lub dach karczmy. Na koniec każdej wołanki podawali ile wody jest przeznaczone dla konkretnej panny. W poniedziałek kontynuowano zabawę poprzez oblewanie dziewcząt wodą z kubła. Zwyczaj ten nawiązuje do ludowych obrzędów wiosennych, mających zapewnić dostatek deszczu, ciągłość wegetacji i plenność roślin.

Tekst: Dorota Kalinowska,
Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku
Pisanki wykonane przez Anielę Leszczyńską, twórczynię ludową

